

JAMERIKA

Naročnina
\$2.00
na leto.

"Clevelandsko Ameriko"
619 ST. CLAIR AVE. N.E.
CLEVELAND, OHIO.

STEV. II. NO. 11.

CLEVELAND, OHIO, V TOREK, 9. FEBRUARJA '09.

Vol. II. LETO II.

Vsem članom in članicam K. S. K. Jednote.

JOLIET EVENING HERALD z dne 1. t. m. poroča, da je Anton Nemanič, predsednik K. S. K. Jednote, kupil po Monroe Bros. posestvo gospa Rodney za sveto \$3,300, za zidanje jednotnega doma. Lot je 66 cevjev širok in se nahaja poleg salona Antona Nemaniča ali bolje rečeno odzadaj "stale".

Stavba je namenjena za dvojno, v pritličju pisarna Jednote in stanovanje tajnika.

(Da nismo to novico že v zadnjem listu objavili, je vzrok, ker smo čakali, da isto objavi jednotno glasilo).

CLANI IN CLANICE K. S. K. JEDNOTE!

Ni li to delo sedanjega predsednika Anton Nemaniča "zahrbno delo"?

Ali ni njegova dolžnost, najprvo objaviti v glasilu, če, li on sme ta korak storiti in posestvo kupiti? Da, dolžnost je njegova.

Vsaki, ki je čital njegov poziv v št. 8. z dne 29. jan. '09, v kateremu on jamic v svoto \$115,000 poslova, da bodo uradniki zvesti in pošteno delovali, sedaj lahko spozna, če je to pošteno delo.

Pri konvenciji v Pittsburghu je nekdanji predsednik g. John R. Sterbenč omenil, da sedaj se še niti misli na seme na zidanje jednotnega doma, ker se za izplačevanje usmrtnine, pravnim potom, denarja primanjkuje in sploh se o tem na konvenciji govorilo ni.

Seveda, ponosni Nemanič dela po svoji glavi, ker misli, da je gotov zletnega predsedovanja K. S. K. Jednote.

Člani in članice K. S. K. Jednote, ne pustite delati človeku, kateremu ni za blagor jednote, po svoji volji, vložite takoj protest, ker njegovo ravnanje je nedostupljivo.

Tekko ste zasluzili svoje nove, da ste zadostili zahtevam jednote, in novci naj se sedaj uporabljajo na mesto za usmrtnino, za zidanje Nemaničevega doma?

Samo lot stane \$3,300, kje pa je štavba?

Koliko pa bode dobila žena, če ji mož umre in koliko mož, ako mu žena? Mar naj si li dodiči razdelijo na mesto denara, nekaj opeke od JEDNOTNEGA DOMA?

Naj li žena po moževi smrti svoje otročice z kamnom od "DOMA" preživlja?

Se enkrat, člani in članice, pos忠no pa še oni delegati, ki so se udeležili konvencije v Pittsburghu in ki so bili glavni sreber Nemaničev, da so ga spravili na stol predsedništva K. S. K. Jednote, odprite sedaj oti, da se hočete spoznati, da ste bili na konvenciji varni, da prelepili, samo da ste izpodrivali moža, kakor je bil veleslužni gosp. John R. Sterbenč, ki je po očetovskem skrbel za K. S. K. Jednote, ozrite se nazaj in spomnite se clevelandških delegatov, ki so Vam še istotum prerovali posledice, katero so se v teku 4 mesecov vremenski.

Da mu je novoustanovljena jednota v Clevelandu prizadela tekočo rano, to smo že zadnjici omenili, vendar g. Nemanič, bodite potolačeni saj bode jednotni dom stal poleg vašega salona in tako Vam bo Jednota vedno "business" prinesla (opred. Za blagor).

Naj je le priporočimo, da se v svojem sudnem posigu, nečuje in naše novoustanovljene

na njegovih rojakov, je g. Nemanič pustil saloon, da zamore opravljati Jednotino službo.

(Op. ured.) —

Komentarja k temu ni potrebno, pač srečno, da bo v prihodnje opravljal samo službo predsednika.

NEMANIČEVA JEDNOTA.

JOLIET, ILL., 5. feb. — The Joliet Daily Republican poroča, da je prostor za zidanje Jednotnega doma kupljen. Novo poslopje bo za pisarne Jednotnih uradnikov, ker Joliet je središče Jednote.

SLAVA LINCOLNA.

NEW YORK, 8. feb. — Petek 12. februarja nameravajo napraviti kot nekak narodni praznik, ker se bode obhajala stotinica rojstva Abrahama Lincoln.

Sicer ne more centralna vlada v Washingtonu sklepati o tej zadevi, ker imajo le posamezne države določiti, kdo je ta dan splošen praznik, ali ne.

Osem držav je res določila dan za narodni praznik. Toda ne samo v teh državah, ampak po vseh Združenih državah bodo kolikor toliko praznovati ta dan.

Najbolj važni shodi v proslavo Lincolna bodo v Hodgenville, Ky., kjer bude predsednik položil temeljni kamen za spominsko dvorano na Lincoln farmi.

V Springfield, Ill., bodo govorili William J. Bryan, poslanik Bryce in Jusserand.

Novozvoljeni preds. Taft bodo govoril na banketu v New Orleans. Podpredsednik Sherman bodo govoril pri obdu trgovske zbornice v Pittsburghu.

V New Yorku bodo več velikih slavnosti na čast Lincolnu.

(Zivljenjepis Lincolnova priobčimo v prihodnji številki).

STRAJKARJI IN POLICIJA V BOJU.

PITTSBURG, PA., 5. feb. — V Belle Vernon, Pa., so se pri Tremont jami vršili boji med policijo in med strajkujočimi unijskimi premogarji, ki so branili neunijskim iti na delo.

Na mesto poslana policija je ustrelila na delavce, ki so pa odgovorili. Na obeh straneh je več ranjenih.

Iz Greensburga bodo odpovedali nov oddelek policije.

STROSKI ZA TAFTA.

WASHINGTON, 6. feb. — Zbornica je dočakala petnajst tisoč za stroške inauguracije novega predsednika Tafta.

Tako je odstranila zaviro. Po daljšem trudu se ji je posrečilo, in težko zeleno je bilo odvaljeno.

BODE RABIL KOLENO DRUGEΓA ČLOVEKA.

WASHINGTON, 3. feb. — Geo. A. Kelly si je pred več tedni ramil koleno, katerega so mu morali v bolnišnici odrezati.

Ravno ob istem času, ko se je doktor Geo. Tully Vaughan pripravil na operacijo je umrl neki drugi bolnik.

Dobili so dovoljenje od srodnikov od umrlega predno je bil mrzel. Dr. Vaughan je izrazil sklep na kolenu ter ga vložil v nogo ranjenega moža. V pol ure po kljoroformiranju je mož nosil tuje koleno.

Ranocelnični pravijo, da se je podobna operacija izvršila samo enkrat preje v celi zgodovini.

O nedeljski veselic "Sokoli" poročamo v prihodnji številki, radi pomanjkanja prostora.

LEWIS IZVOLJEN OD PREMOGARJEV.

INDIANAPOLIS, 3. feb. — Premogarji so v novici izvordini Thos. J. Lewisa za predsednika Združenih premogarjev. Došlo je 83.037 glasov, njegov protikandidat John H. Walker z Illinoisa pa 66.768.

John Mitchell je še vedno najbolj priljubljen mož v delavski organizaciji, ker je prejel 114.572 glasov za delegata Ameriško delavsko federacijo.

SI RANIL NOHET.

NEW YORK, 3. feb. — Zastonj bode danes zvezni množica ljubiteljev godbe pričakovana Poljaka Jean Ignace Paderewski-ja, ki je prvi igralec na klavir na svetu.

V torku si je bil v New Yorku razkljal nohet na prstu ter postal v hotelu.

Zavarovan ima vsak prst \$5000, in njegov poslovodja bodo vložili zahtev za odškodnino za ranjen prst.

JAPONSKI PREDLOG PROPADEL.

SACRAMENTO, 3. feb. — Po dolgi debati, ki je trajala od 11. ure zj. do 6. ure pop. zbornica z 48. glasovi proti zavrnila predlog A. M. Drewa, ki je prepovedal tujcem biti lastnikom zemljišč.

BLAZNEZI IDEJO.

COLUMBUS, 7. feb. — 4 blazni možje, dva mórilca, dva vlonmilca, so se danes oborili z noži ter usli iz državne bolnišnice.

Dveh se niso prijeli, dva druga so ujeli po dolgem zasedovanju.

Vsi so bili uboroženi z noži iz jekla, ki so jih imeli v podplatih svojih čevljev.

Oblasti so imenja, da je bil načrt za beg napravljen že davnno. Najpreje je nameravalo osem jethnikov ubežati vendar je štirim upadel pogum.

ZENSKA PREPRECILA "WRECK".

READING, PA., 7. feb. — Pri Schuykill in Lehigh oddelku po dolgi debati, ki je trajala od 11. ure zj. do 6. ure pop. zbornica z 48. glasovi proti zavrnila predlog Rusije in to v državni avstrijski zbornici, med ljudskimi zastopniki! —

Policija je rotila, da začne z arretacijami, če ne bo miru.

Posečilo se ji je, stranke spraviti narazen. Zaključek državne zbornice je naredil na horzi slab učinek. Vrednostni papirji so takoj padli.

AVSTRIA NE SPREJME RUSKEGA PREDLOGA, RADI BULGARIJE.

V predlogu vidi znago Izvoljenskega, ruskega ministra zunanjih stvari.

DUNAJ, 6. feb. — Iz dobro poučenih krogov, se zatrjuje, da avstrijska vlada, ne bo pritrdirila predlogu Rusije, ticoče, da se, odškodnine Bulgarije za Turčijo. Dunajski vladni krogi vidijo v tem predlogu Rusije, poskus, Bulgarijo ločiti od Avstro-Ogrske. Tudi Bulgarija je izprevidela, da bo s tem odškodovanja Avstrija, a se ruski predlogu ne sme upirati, ker je slovenska država, in ker bo predlog potlačil homatije, ki so nastale z sosedinjo, Turčijo. Avstrijski vladni patrioti, tudi pravijo, da tudi druge evropske velesile ne bodo nikoli pritrdirile temu samostojnemu ruskeemu predlogu, ker v njem vsakodobno izvrši svoje delo ter odnesti bogate plene, ki skupaj znašajo na tisoče dolarjev.

Ves svet se seveda Nemcem smeje.

Inozemstvo.

PRETEP V DRŽAVNI ZBORNICI NA DUNAJU.

Državna zbornica se je zaključila.

DUNAJ, 6. feb. — Zadnja seja v državnem zboru, je bila tako viharna, da najstarejši poslanci ne vedo o kaj takem poročati. Na vrsto je prišel vladni predlog radi Češke, a se ne ve kaj je hotel, ker vihar je bil tak, da se ni slišalo na korak daljave, kot kričanje in ruvanje. Sicer, so Čehi, že mesec dni, skoro vsaki dan razbijali in delali težave vladu, a čeprav je doseglo vrhunec.

Nemški listi pa vidijo v tem predlogu zmago, ruskega ministra za vnašanje stvari, grofa Izvoljskega, nad ministrom zavrnitev avstrijske stvari, baronom Aleksiom Achenthalom!

KOLI DOSTI POPUSTA IN "KOMPROMISOV".

Min. pred. baron Bienerth je začel govoriti, a ni se komaj začel, so Čehi (po nemških po-ročilih) vzdignili tak hrup, da ga ni moglo slišati tudi besede.

Bila je prava obstrukcija.

Tu so se pa Nemci čutiči ranjene, in začeli češke poslance izzivati z medklaci, in drugimi sirovostmi, ki so dane samo Nemcem.

Ceški poslanci, Specak, se je vzdignil in hotel govoriti, a mu niso Nemci to pustili. Prišlo je na to do velikega pretepa med nemškimi in češkimi poslanci vseh strank.

Nato je stopil na govorisko tribuno neki Nemec, a so ga Čehi takoj doli vrgli. Pretep je dosegel vrhunec. Kar je imel kateri od poslancev v roki, je porabil za tepež. Mnogo poslancev je bilo težko ranjenih, Čehov in Nemcov.

Minister baron Bienerth je izprevidel da ni moglo nič naprediti (kaj šeli kaj predlagati!) in je hotel zaključiti letno sesijo državnega zborca.

Toda, tudi to ni popolnoma uspelo na razburjenje.

Ko so prišli Čehi iz zbornice dvorane na hodnik, jih Nemci znova napadejo, in vnel se je tak pretep, da je posegl vmes policija! in to v državni avstrijski zbornici, med ljudskimi zastopniki!

Policija je rotila, da začne z arretacijami, če ne bo miru.

Posečilo se ji je, stranke spraviti narazen. Zaključek državne zbornice je naredil na horzi slab učinek. Vrednostni papirji so prišli v staro.

Tvrdka se je pečala tudi s posiljanjem denarja v staro kraj in s prodajo parobrodnih listkov. Kakor se poroča od raznih strank, je več strank v starem kraju ni dobilo denarja, ki so ga tvrdki izročili razni rojaki v Clevelandu za odpodijevanje.

"Cleveland Press" poroča, da ima odvetnik A. E. Bernstein devet tožb proti imenovani "banki" za skupno svoto \$1400. Mogoče pa je, da vse to že niso vložene.

Pobegli rojaki ima takoj sprogo in večjo družino, katera je najbolj prizadeta.

Ta slučaj zoperuje staro trditve, da naj bodo rojaki previnditi, komu izročajo denar. Novi postava v Ohio zahteva bond za \$5000 od vsakega, ki se peča s posiljavijo denarja v staro kraj zadnjega pol leta, odkar smo odprli posel. Poleg bonda so pri državi delnici, — deset po številu — možje, ki so obče znani kot zadostno poročno za vsako posiljavatev.

Ob tej priliki naj omenimo, da je naša družba "Amerika" v tem oziru popolnoma varna, o čemur se je prepričal vsak, kdor je poslal kaj denarja v staro kraj zadnjega pol leta, odkar smo odprli posel. Poleg bonda so pri državi delnici, — deset po številu — možje, ki so obče znani kot zadostno poročno za vsako posiljavatev. Vsata delnica osebno jamic za točno posiljavatev.

Rojake torej opozarjam, da se pošiljajo denar v staro kraj, da ga pošiljejo pri našem upravitelju, ki se bode posebno trudili, da pride denar v staro kraj v najhitrejšem času in po cenah, ki jih dovoljuje dnevni svetovni denarni pravet.

Rojake tore

CLEVELANDSKA AMERIKA

Edini slov. den-tednik v Ameriki.

Dobaja: Slov. tiskovna družba Amerika.

— I-haj v tork in petek. —

Naročnina:

Za Ameriko \$2.00

Za Evropo \$3.00

Zvezne z. številke po 3 centi.

Vse posiljalive pisma, dopis in denarno nakaznice (Money Orders), naj se pošljajo na:

Tiskovna družba "AMERIKA,"
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Dopisi brez podpisa in obsegajoči embro polemiko, se ne sprejemajo. Dopisi se ne vratajo.

"Clevelandsko Amerika"
The Leading Slov. Semi-Weekly
Issue, Tuesdays and Fridays.
Published by

THE AMERIKA PUBL. CO.,
6119 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, Ohio.

Subscription \$2.00 a year.

Application for entry as second-class matter at the post office at Cleveland pending.

Mand by 15,000 Slovenians (Kreisler) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request.

No. 11, Tue. Feb. 9, '09 Vol. II.

NAMIGLJAJI O VZGOJI OTROK.

Namiglji sem že, da se budem v posebnem članku bavil o vzgoji naših otrok. Znabiti se bodojo čutili nekateri slovenski starisci razumljeni — toraj pri zadetje, vendar na to se ne oziroma, ker ne bojim se povedati resnice posebno pa tam ne, kjer se gre za blagor slovenskih otrok.

Če pogledamo v to ali drugo slovensko gružino, vidimo, marsikaj napačnega. Da, v nekaterih celo toliko napak, da se more cloveki prijeti za glavo in da sploh verjeti ne more, če se mi prepičal na lastne oči.

V prvi vrsti je snaga. V kolikem so nekateri slovenske rodbine podvržene tej čednosti labko opazujemo v obilnih slučajih. Najboljši dokaz, kako je v rodbini ti daja otrok. Umanjan in razcapan otrok je dokaz, da sta tudi oče in mati malomarna, da se ne brigata za svoje otroke in da jima je vse enoče postanejo otroci vredni člani cloveške družbe, ali pa propalece, nasprotno ti pa snažni otroci dokazujojo, da imaš opraviti z ugledno rodbino, toraj dobrim očetom in materjo, katerim je na srcu srca in prihodnost svojih otrok. In od snažnih otrok lahko pričakujemo, da se privadijo vsem težkim nalogam, ki jih zahteva vzdor cloveško življenje.

Navedem naj tu le par vzgledov.

Poznam rodbino. Oče je obrtnik in žena mu je tudi precejšna opora pri zvrševanju obrti. Imata otroke in sicer v starosti od poldrugega do 14 leta. Tletni paglavec ima že marsikaj za seboj, ne bodo sicer naštetal njegove grehe, obenem pa le, če gre po tej poti, kakor je pričel, doseže v kratek vremenski čednosti.

Da nasprotuje svojim staricem v vsem, da dela istim le žalost, to je umetno samo ob sebi. Se več. Do svojih roditeljev nima nič spoštovanja in sploh istih izrazov, ki jih rabi proti njima, se niti zapisati ne dajo, ker so pregrdi, preostudni.

Kaj je toraj krivo, da je ta otrok tak? Edino le starisci. Brigali se niso za to, da bi otroku vcepili spoštovanje in ljubezen do svojih roditeljev, pustila sta ga, da se je poljubno valjal okolo hiše v blatu, zatoraj imata pa sedaj sinčka, ki bode v poznejših letih vse svoje hudobine zvrščali na svoje roditelje, to pa za to, ker sta ga v vzgoji zanemarjala.

Se en slučaj. Oče in mati sta svoje otroke zelo razvadila. Če sta hotela doseči od otroka, to ali ono, ponudila sta mu prej cent za candy, da je spolnil željo ali povelje roditeljev. Sinček, ki se ni pustil počesati, mu je mati rekla: Daj, pusti se počesati, dam ti cent, da si kupis

candy-a. Otrok se je seveda puštil počesati, ker je dobil cent, a posledica tega tudi ni izosta. Sin je postal od due do due na Japonske na Ameriko — redobljeni. Za očetovo ali maticevo povelje se sedaj niti ne stoji Japonska napram vsem vezmimi in vse to sta roditev zakrivila samog s svojim pocetjem. Ce bi pa rečla otroku: — To ali to mora spolniti drugače jih Združenimi državami, ker tu dobiš! — verjen sem, da bi bilo — otroci vse drugače. Ce pa o trok povelja spolniti noče, zato imamo potem pa druga sreča v roki. Zakaj so pri merne kazni? — Pokorščina in ljuhezen sta toraj dobra faktorja dobrvi vzgoji.

Toraj je otroku vcepil v rani mladost ljuhezen do roditeljev, ce jih je v rani mladost privači, videl bodeš, da se ti bo ta trud obilno poplačal in da bodeš imel vzhledne otroke, ki te bodo ljubili in spoštovali do smrti.

Toliko sem hotel omeniti o vzgoji otrok kar se tiče v družinskem okrožju.

Do naših otrok nas pa večejo še druge dolžnosti. Druge ne budem navajal, nego le isto, ki jo slovenski starisci tolikan za nemarjajo in si s tem nakopčijo na svojo glavo neodpuštiv naroden greh. Znabiti lste že organili o kateri dolžnosti mislim, znabiti si že na tihem pred bacivate: Da, to sem zakrivil tudi jaz. —

Da, isti, ki zanemarja svoje otroke v narodnem oziru, ki jim ne vceplja ljubezen do naroda, in do materinskega jezika, isti ni vreden, da ga nosi mati zemlja.

Ce se oziram po naši clevelandski naselbini, opazujemo kako velika je malomarnost staršev do svojih otrok ravno na narodnem polju. Nekaterim je vse eno če se prelevi iz slovenskega otroka "pristen" Anglež, Irc, Nemec ali pač kar si bodi in se, prav nič za to ne brigajo, da postane otrok to, kar sta bila mati ali oče.

Zatoraj pa starisci, posebno na matere: Kadar uči svojega otroka ljubiti in spoštovati starše in Boga, uči ga ljubiti in spoštovati tudi mili slovenski jezik in mili materni jezik.

Koško slovenskih družev v Clevelandu je, v katerih otroci slovenskega jezika skoraj ne razumejo. Koliko otrok je, ki se bodejo popolnoma potučili in ko dorastejo ne bodo razumeli ne matere ne očeta.

Zalostno je to, pa vendar resnično.

Slišam sem že, ko je mati svojega osem letnega sina nekam poslala. Mati, ki nima niti pojma o angleščini je ukazala svojemu sinu v slovenskem jeziku. Slišek jo pa ni razumel in rekel dokrito "Jaz ne razumem."

— Kaj si je pač ta mati mislila? Nič drugega ne, kakor pripoznati, da je to edino le njena krivda in da je nad svojim sinom veliko zareglela s tem, ker ga že v rani mladosti ni pričakala materinsčino in ker mu ni vceplila ljubezni do lastnega naroda.

— Kar so bili janičarji v turški vojskah, to bodo postali taki otroci v Ameriki. Zanicevali bodo svoj rod, sramovali se, da jih je rodila slovenska mati in sploh plasili se ne bodo nobenega koraka, ko se bo šlo za škodo slovenskemu narodu. Zatoraj pa matere: Učite svoje otroke ljubiti in spoštovati svoje starše in svoj narod; privadite jih v zornemu redu in snagi in uverjenje ste lahko, da bodo imele vzorne sinove in hčere, ki bodo ljubili starše in narod in ki se ne bodo nikdar sramovali prepevati:

"Slovenec sem, Slovenka sem. Tako je mati djala, Ko me je dete pestovala. Zatoraj vem, Slovenec sem. In všikdar reči smem, Slovenec sem, Slovenka sem.

GOVOR JAPONSKEGA MINISTRA ZA ZUNANJE STVARI, BARONA KAMURA. CRNI OBLAKI.

Predvčerajšnjem je imel baron Komura, minister japonskih zunanjih stvari, govor, ki je bil od vseh strank japonske državne zbornice z navdušenjem sprejet, in ki je tudi v Ev-

ropi, da posebno pa se v Združenih državah, naredil velik utis, ker v njem vidimo nekak zadnji a-

st. Sin je postal od due do due na Japonske na Ameriko — redobljeni.

Smer govor je bila: kako to močno povelje se sedaj niti ne stoji Japonska napram vsem vezmimi in vse to sta roditev zakrivila samog s svojim pocetjem.

Ce bi pa rečla otroku: — To ali

to mora spolniti drugače jih

Združenimi državami, ker tu

dobiš! — verjen sem, da bi bilo

— otroci vse drugače. Ce pa o

trok povelja spolniti noče, zato

imamo potem pa druga sreča

v roki. Zakaj so pri

merne kazni? — Pokorščina in

ljubezen sta toraj dobra faktorja

dorbri vzgoji.

Baron Komura je nekako tako

govoril: "Naša zunanja po

litika naj sloni (in že sloni) na

tem, da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in da se dodobra sporazume

z mednarodno dobrobitjo.

Naša zunanja politika naj sloni

in da se ohrani svetovni mir,

in

Malo življenje

Spisal dr. Fr. Detola.

(Nadaljevanje.)

"Premec, Premec," ga je miril Simen, "bodi vendar pameten! Sa vidis, da ni Rožanca tukaj. Povej rajiš, ali je res izteknil zandar Pri močevega Jurija! To vendar ne more biti res!"

"Ne more biti res?" se je jezil Premec. "Ti, stari norec, si seveda prorokoval Juriju, da bo ubožal. Ampak Jurija je izdal in ovadil Rožanec, tebo bom pa jaz, ker prorokuješ brez patentu".

Simen pa si ni toliko gnal k sru cu Premčevih besed, kolikor ga je zmetlo to, kar se je bilo pripeljalo Juriju. Kaj takšnega ni pricakoval, in ni se mu bilo se primerilo kaj podobnega. Razmišljen in slabe voje je hodil nekaj časa semtretja, potem pa je odpri skrinjo, vzel belo knjigo, jo zavezal v rdečo ruto in šel od doma.

"Te-le bukve Vam nesem," je dejal župniku, ki ga je srečal bližu vasi, "če Vam je še kaj do njih."

"Prav, Simen," se nasmehel župnik. "Enkrat sem Vas bil vprašal po njih, a ste tajili. Kar izročite mi jih; saj vidite, da je to vase le vrata."

"Menda bo tako," odgovori mož s klobukom v roki in se praska za usesi. "Misil sem, da tega Jurija Primoževega ne dobe žandarji v pesto, da ga ne dobe."

S treščo roko razveže starec bukve Sv. Pisma, ki jih je bil spisal Jurij Dalmatin.

XXIII.

Hudo je bila Jurija poškodovala nesrečna kroglica; toda krepko in zdravo telo, poleg tega pa skrbna in ljubezni postrežba, da bi boljše ne bi našel v očetovi hiši, mu je ohranila življenje. Prvi čas je bil Miha njegova pestunja; predkral ga je, hodil k Ožetu, ki sam ni mogel priti vsak dan, po zdravila in po dobre svete, zraven pa je veste opravljala njegovo službo.

Crez dober teden je že Jurij po malem zapuščal posteljo, in kadar je sedel k peči, mu je porinil Miha pručico pod noge, prisledil in si prizadeval zahabiti njegu in mater in Rozalko. Sprijaznil se je bil Miha kmalu tudi s Stefanom, ki je hodil vseč v vas.

"Brhek pa ti, Miha, nisi," se je pričival Stefan novemu tovaršu, "in tudi tak korenjak ne kakor Jurij."

"Kaj, jaz da 'ne'?" se ponese Miha. "V zobe bi te jaz nesel, Stefan, doli v Dolino, tam bi te pa pred cerkvijo na glavo postavil, sko bi imel vse zobe."

"Jaz se ti ne bom nič sladkal, Miha," pravi zopet oni; "ampak v tekah se Jurija nisem nič bal, teme se pa se precej manj bojam, da boš vedel." In meni nič tebi nič prime Stefan tovarša za rami in ga poskušati stresti.

"Stefan, te hruške ne stresi, je prestara," pravi Miha, iztegne široko pest, prime Stefanu za pas in ga vadigne kvišku. Kakor motovilo so mahlale Stefanove noge v zraku, a oprostiti se ni mogel, in nesreča pri tej prici vstopi Rozalka in zazene glasen smeh. Jurija pa je zaskrlela rana, ko se je moral nasmehniti, in ukazal je Mihi, naj izpusti Stefanu.

"Vidis, Rozalka," seje začel zdrav Štefan sam snežati, "takole se nosiva po hiši Mihi, ti si pa tudi huč, čeprav se ti ne vidi. Marsikdo bi mislil, da nisi za nič, ker si bolj rogovalist, ne pa lepo povit kakor jaz."

"Oh, Stefan, priatelj moj," je prosil Miha, "nikar ne govori tako nemuno, če ne, počim od smeja!"

"Jaz bi te vrgel na mestu," se groži Stefan; "a se bojim, da kaj pobijevo."

"Bodita rajaš pri miru!" opominja Rozalka.

"Oh, Rozalka!" pravi Miha, "bodi brez skrib! Ne bova se metalo. Kadars bom na smrtni postelji. Stefan, takrat pridi; in če me boš premeknil z oteplo in če te ne poravnam jaz po tles s tem-le prstom, ki na zvončice pri orglahi pritska, pa naj ostanem cele kvatre dalje v vicih. Zdaj mi pa pomagaj rajiš korenju meti, ko da bi se premetaval. Če bova pridna, ti potenj eno zgodem."

Rozalka je menila, da se ne spošodi gosti, dokler je žalost v hiši.

"Žalost ni nikoli 'dobra,' moraju Miha. "Čim prej je je konec,

tem bolje. Z muziko se pa prezene kakor molji s terpentinovim oljem."

Miha se iztegne na polico po harmoniku in jo začne navijati. Z glavo kima na obe strani in pogleda zdaj Jurija in Rozalko, ki se izriča pol na smeh pol na jok, zdaj Stefana, ki pritrkuje z nogo. A kmalu jim mati ustavi veselje, česa da to Juriju težko dene.

"Ves kaj, Miha?" pravi Stefan in položi roko na harmoniko. "Jaz bi tudi rad znal takole gosti."

"Ha, verjamem, da," pravi Miha. "I kje si se ti tako naučil?"

"Kje? Sam. Kje se pa nauči kos, da poje in oponaša druge ptice? Tu poberem eno pesem, tam eno, jo poskusim, pa gre."

"Kako bi se le jaz mogel naučiti?"

"Kako? Harmoniko si kupi na semanji dan! Kakor hitro imas harmoniko, si že pol godeva. Vse drugo potem je igrača in pride kar samo."

"Kako se prijemlje, to mi boš pa ti pokazal. Kaj ne?"

"I kaj pa, če me ne boš pretepel, kakor se grožiš."

"Ti se kar norca delaš."

"Jaz norca? To se vidi, da me ti ne pozaš. Kaj bi se iz ljudi nore del, če ni treba. Zdaj-le Stefan, te pa spremim domov. Če je volja. Žodeva pa zunaj zgodila, ker se tukaj ne spodobi. Pri vas doma boš mislili, da peljem ženina."

Vračale so se Juriju telesne moči in v srcu se naselila mirna vdanost.

"Ali veš, Rozalka?", je dejal, ko je sedel prvič na pomladnjem solnču pred hišo in je stala Rozalka pred njim žalostna s sklenjenimi rokami, "ali veš, kako grozna mi je bila prej misel, da bi katerikrat ostavil te domačje kraje? Zdaj sem se je privabil. Tako je božja volja."

"Oh, ali kaj, če te ne bo več nazaj!" je vzdihnila Rozalka.

"Potem se pa spominjam, da je tudi to božja volja," je dejal Jurij in pobesil glavo.

"Oho, Jurij, že pokoncu?" pozdravlja Stefan in prisede.

"Ali se kaj bojš vojaščine?"

"Vojaščine nič; samo po vas mi bo dolgaš."

"Jaz bi se že tudi nič ne bal. To bi postavljali in marširali, da bi se zemlja tresla, sami brki fantje."

"Ne govor, kar ni nič!" ga zavrnre Ozbe, ki je bil prišel zamišljen z gore in slišal zadnje besede. "Juri, prehitro se zdravil. Premočna zdravila sem ti dal. Zdravje tudi ni za vse dobro."

"Kako pa govorite, oče!" je opnesla Rozalka.

"Tako, kakor mislim, da bi bilo za Jurija in za tebe prav."

"Ali vam nisem prippovedoval lansko jesen," je nadaljeval Ozbe, ki ga je šla poslušat tudi Pečarka, "da ne pomeni repata nič dobrega? Znamenja bodo na nebu, govorji Sveti pismo. In kakšno znamenje je bilo to!"

Jaz sem rekel: Vojska bo, a vi mi niste prav verjeli. Moje besede se pa že izpolnjujejo. Davi sem bil v Dolini in kaj sem sišal! Kar je fantov na dopustu, so sklicani vsi; po veliki cesti marširajo vojaki dan na dan, paš, na konjih, z vozovi, vse na Lasko. S Piemontezi se bomo udarili."

"Oh, kaj bo, kaj bo!" je vzdihnila mati. "Koliko se bo pretilo nedolžne krvi!"

"V Dolini so začele ženske že cefrati ponoseno platno za na rane. Rozalka, kdaj pričneš ti?"

Rozalka je bila prebledelna in si ni upala nič vprašati; drugi pa so ugibali, zakaj da bi bila nastala vojska, kdo da bo zmagal in kateri fantje bodo moraliti od doma. Miha se je bil prizbal od hleva sem in na vile oprt je pazljivo poslušal važni pogovor. Ko pa je ostal Juri nekaj časa sam, je prisledil Miha, ga dregnili rahlo s komolcem in vprašal tiko, če se kaj boji iti v vojno.

Juri je odkinal.

"Če greš na Hrvaško, grem daljeval Miha in iskal pipe po zepih, "saj ti ni treba iti. Pojdiva na Hrvaško v šume. Tam te ne najde nič."

"Pusti me, Miha!" je dejal Juri. "Kar sem sklenil, to storim. Da bi se klatil vse življenje po svetu, tega ne!"

"Žalost ni nikoli 'dobra,'" moraju Miha. "Čim prej je je konec,

"Krnarjev Tone si je bil na nogi izpraskal rano in vteknil noter en grah ali kaj, da se ni začela. V par tednih so ga poslali nazaj, česa da mu kostognije, in doma je bil v par tednih zdrav. Kaj meniš, Juri?"

"Zaman se trudiš, Miha," je končal Juri razgovor in se tesneje zavil v suknjo. Miha je zmignil z ramenom, česa da le nje mu dobro želi.

Zamišljen je hodil nekaj dni Juri in preudarjal, kaj bi storil in kako bi storil. Smilil se je domačim, ki so slutili, kaj da premisljuje; on pa se je obratal proč od Rozalke, kadar sta se ujela z očmi in so njih poslikele solze.

Mrzlo pomladino jutro je bilo in iztežka je predirala bleeda mesečina vlažno meglo, ko je predramil Juri, napravljen na pot, tovariš Miha in si mel oči.

"Kaj pa je, Juri? Kaj hočeš?" se je zlecal Miha in si mel oči. "Jaz grem. Miha, ti pa pozdravi, ko se izdani, vse domače in reci, da bom kmalu kaj pisal."

"Če greš na Hrvaško, grem s teboj," je dejal Miha in segel po škornjih poleg ležišča.

"Ne, ostani!" ga je miril Jurij. "Jaz grem v vojake."

"Kakor hočeš. Ampak spremim te lahko."

"Tudi ne. Sam pojdem. Ti pa pozdravi očeta, kadar se bosta videla. Malo hudo mi je; zato se moram hitro ločiti. Zdrav, Miha!" Jurij je zaprl hlev za seboj, si potisnil klobuk na oči in zavil po strmi poti skoz gozd v Dolino.

Par ur pozneje je premisljeval Miha, ali se mu je sanjalo, da je vzel Jurij slovo, ali je istina. Sel je klicat prijatelja, ki ga ni bilo od nikoder, vzel oglome in poskušal, če ima še zadost gibke prste.

"Kaj sem Vam že hotel pozdraviti, mati," je dejal, ko so ga klicali h. kosišu. "Jurij je šel v vojake in Vas lepo pozdravil."

Mati je prikimala, ker je pričakoval takšne novice; Rozalka pa ni videl Miha tistega dne.

Kakor hitro pa je zvedel Premec, da je šel Jurij v vojake, si je ognril suknjo, vzel klobuk in palico in se napotil naprej v Primoževim v Dolino. Tam je naložil sedem suhih klobas, prekajeno gnjat in hlebeh kruha in hajdi za Jurijem v Ljubljano. A še istega dne se je vrnil z novico, da je Jurij že odšel na vojsko s Piemontezi. Iz jeze in žalosti je obsedel Premec pri Primoževih, preklinal Rozanco in Piemontezi, jedel klobase, Juriju namenjene, in pričekoval, kar je božja volja.

"Rafael," — Godec: — "Kvikušku srca," Cigón: "Rajski glasovi."

Cigán: "Skribi za dušo," Cigón: "Marija varh nad," Godec: "Češčena marija;" Sveti ura" i.t.d.

ZABAVNE IN POUNČNE:

Andrej Hofer, Baron Raubar, Baron Trenk; Beneška Vedeževalka; Car in Tekar, Crni bratje; Ciganova osveta; Cvetke, Darinka;

Doma in na tujem; Eno leto med Indijanci, Godčar katekizem; Hildgarda, Hedviga, Izdajalec domovine, Izgubljena srca; Jana nad Dobrušo; Najdenček; Narodne pričevosti; Nedolžno preganjana;

Nikolaj Zrinjski; Pauliha; Potovanje v Liliput. Pravljice; Prst božji I. II. zv. Pod turškim jarom; Reposte; S prestola na morišču; Sv. Notburga; Vrtonirev prstan; Šrečolovec; Belgrajski biseri; Božični darovi; Dve čudadelni pravljici; Erazen Predjanski; Sv. Genovefa, Bucek v strahu; Bojtek; Cerkvica na skali; Cvetina Borografska; čas je zlato; Deteljica; Domači zdravnik; Elizabeta Eustachija; Jurčič spisi I do 11 zv. Mali Vseznalec; Marjetica; Materina žrtve; Mlinarjev Janez; Živonik narodne pesmi II. III. IV. Nas dom, 1 do 7 zv. na valovih južnega morja; Odkritje Amerike! Psemarska Glashen Matice; Mikloška, Zala; Ribičev sin; Robinzon; Rodbinska sreča; Rodbina Polanskih; Sanjske bukve; Spisje, Stezosedec; Stoletna praktika; Zlata vas; Zmaj iz Bosne, Žalost in veselje; Zakaj?

Zato! Mučenci; Grizelda; Kako užgaja osuda; Peter Prostak; Stora narodna legenda; Perpetua; Ašker; Zlato rog; Leposlovna knjižnica od 1 do 7 zv. Bleiweis Slov. Kuharica; Ben Hur; Oče naš, A.

B. C.; Ljudska knjižnica od 1 do 7.

Delavci na prostem

izpostavljeni mrzlu in vlažnosti se ubranijo do golgotajnemu bolehanju za reumatizmom in neurozitom, tako rabijo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

ko ćutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevanju do golgotajnemu bolehanju za reumatizmom in neurozitom, tako rabijo

Vselej je prav dobro brez kakih slabih nasledkov. Samo eden poskus vas bude prepričal, da so nenadomestno zdravilo dobre lastnosti. Cena 25 centov; v vseh lekarinah, W. F. Severa o.C., Cedar Rapids, I.

NAZNANILLO.

Naznanjam rojakom, da sem prevzel znani saloon, Hrvata Ivo Bencica na 38to East, 83rd St. Newburg.

Anton Kos.

in da se povsod širi sum, da so predani. Obeta je Juri, da bo pisal vsak teden, in vsak teden sta priomal Miha s Strimečem v Premeč v Dolino, da izvesta, kaj da piše Juri. Slaba, neugodna poročila Jurijeva pa je spremilev Premer s tako hudimi opombami, da bi bil sedel par let zaradi velenj, da kaj bi ga bil ovadil kateri izmed domačih. Se bolj pa se je razjaril mož, ko nekoga tedna ni bilo nobenega pisma. Sam je letel na pošto in razgrajal, da ga bo tožila, če zine še eno besedo, zaradi razumljenja c. k. pošte. Domov grede pa je nagnal s kamjenjem poštnega slava, ki mu je začel pri povedovati, da je bila naša vojska tepeva pri Mazenti.

A tudi drugi teden ni prisredil nobenega pisma, in Rozalki je začela mati zelo prigovarjati, naj vzame Stefana, in ji dokaževo, kako nespametno je misliti na Jurija.

(Dalej prihodnjih.)